

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVI SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA
Zbornik rezimea radova

Zlatibor, 22-25. novembar 2021. godine

XVI SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA, Zlatibor, 22-25. novembar 2021. godine

NAUČNI ODBOR

Dejan Marčić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd - predsednik

Članovi:

Dragana Božić, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Katarina Gašić, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Mila Grahovac, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
Darko Jevremović, Institut za voćarstvo, Čačak
Goran Jokić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Petar Kljajić, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Ivan Milenković, Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet, Beograd
Željko Milovac, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Milan Radivojević, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Danijela Ristić, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Milena Simić, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Mira Starović, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Milan Stević, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Brankica Tanović, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Ivana Vico, Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd
Slavica Vuković, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad

ORGANIZACIONI ODBOR

Dragica Brkić, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu, predsednik

Članovi:

Goran Aleksić, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Aleksa Obradović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Sanja Lazić, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Goran Delibašić, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Radivoje Jevtić, Institut za ratastvo i povrtarstvo, Novi Sad
Dušanka Jerinić-Prodanović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Katarina Jovanović-Radovanov, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Miloš Stepanović, Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd
Dijana Eraković, Galenika-Fitofarmacija a.d, Beograd
Milan Sudimac, Agrosava d.o.o, Novi Beograd
Luka Matić, Agroarm d.o.o, Vrčin
Vesna Urošević, Agromarket d.o.o, Kragujevac
Nešo Vučković, Nufarm, Austria
Dušica Bojović, BASF Srbija d.o.o, Novi Beograd
Ivana Denić, Corteva Agriscience SRB d.o.o, Novi Sad
Vladimir Ljubičić, Bayer d.o.o, Novi Beograd
Goran Milošević, Delta Agrar, Novi Beograd

Izdavač	Društvo za zaštitu bilja Srbije, Nemanjina 6, 11080 Beograd
Za izdavača	dr Goran Aleksić
Urednik	dr Dejan Marčić
Štampa	KAKTUSPRINT, Beograd
Tiraž	50
	Beograd, 2021.

CIP – Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd
632(048)

СИМПОЗИЈУМ о заштити биља (16; 2021; Златибор)

Zbornik rezimea radova/XVI simpozijum o zaštiti bilja, 22-25. novembar 2021. godine, [urednik Dejan Marčić]-Beograd:

Društvo za zaštitu bilja Srbije, 2021 (Beograd: Kaktusprint). 85 str.; 24 cm

Tiraž 50. -Registar.

ISBN 978-86-83017-38-6

а)Биљке – Заштита – Апстракти

COBISS.SR-ID 50455817

ZAKOROVLJENOST KUKURUZA U EKSTENZIVNOM, KONVENCIONALNOM I ODRŽIVOM SISTEMU GAJENJA

Milena Simić¹, Marija Pejović², Željko Dolijanović², Milan Brankov¹, Vesna Dragičević¹,

¹Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd, Srbija

²Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd, Srbija

smilena@mrizp.rs

Industrijalizovana poljoprivreda je donela brojne ekološke probleme, vođena zahtevima za većom produktivnošću. Zbog toga je gajenje useva uz smanjenu upotrebu pesticida, u sistemima koji prate klimatske promene, predmet novih regulativa koje zahtevaju pronalaženje balansa između produktivnosti i osnovnih principa održivosti kao što je očuvanje biodiverziteta. Prema Evropskom zelenom dogovoru (2021) potrebno je smanjiti upotrebu pesticida za 50% do 2030. godine.

U održivim sistemima gajenja useva prioritet je smanjiti upotrebu pesticida i povećati efikasnost proizvodnje uz iskorišćavanje postojećih resursa i zaštitu agroekosistema. Jedan od načina povećanja održivosti jeste gajenje kukuruza nakon pokrovnih useva koji doprinose unapređenju kvaliteta zemljišta, čuvaju rezerve vode, smanjuju zakorovljenost i pojavu štetočina i bolesti. Cilj istraživanja je da se ispita kako alternativni sistemi gajenja utiču na prinos i zakorovljenost kukuruza, pa će u tom smislu istraživanja biti višegodišnja. U 2020. godini je u Institutu za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd, započet ogled sa proučavanjem tri sistema gajenja kukuruza i njihovog uticaja na zastupljenost korova:

- ekstenzivni sistem: posle žetve strnina (oz. pšenica), površina ostaje neobrađena, žetveni ostaci se ne zaoravaju, tokom leta se primenjuje totalni herbicid radi suzbijanja izniklih korova, u proleće se direktnom setvom poseje kukuruz;
- intenzivni sistem: posle žetve strnina (oz. pšenica), strnište se plitko zaorava (ljuštenje strništa), kasnije se suzbijaju iznikli korovi primenom totalnog herbicida, u jesen se sprovodi duboko oranje, u proleće predsetvena priprema zemljišta i setva kukuruza;
- održivi sistem: posle žetve strnina (oz. pšenica), strnište se plitko zaorava (ljuštenje strništa), seju se ozimi pokrovni usevi – ozimi ovas, ozimi stočni kelj i ozimi stočni grašak, pokrovni usevi se u proleće pokose i kada biomasa svene i delom se razgradi, direktnom setvom seje se kukuruz.

U sva tri sistema gajenja kukuruza, korovi su ocenjeni nakon primene svih opisanih mera, a pre primene herbicida, 3.6.2021., metodom probnih kvadrata. Utvrđen je broj vrsta, broj jedinki, sveža i suva masa korova po m².

Najveća zakorovljenost utvrđena je u konvencionalnom sistemu gajenja kukuruza - 15 vrsta, 109 jedinki, 1712,1 g sveže i 1166,8 g suve mase korova po m². U ovom sistemu gajenja, najzastupljenije su bile vrste *Chenopodium album* (L.), *Amaranthus retroflexus* (L.) i *Bilderdykia convolvulus* (L.). U ekstenzivnom sistemu gajenja kukuruza je bilo 7 vrsta korova čiji je broj jedinki bio 28 jed. m⁻² a sveža i suva masa 152,4 i 142,4 g m⁻². Pretpostavlja se da su žetveni ostaci pšenice delovali kao mrtvi malč i sprečili klijanje i nicanje korova u većoj meri. Najmanju zakorovljenost imao je održivi sistem gajenja kukuruza i to varijante sa stočnim keljom i stočnim graškom kao pokrovnim usevima koje su imale 4 i 3 vrste korova i to *Convolvulus arvensis* (L.), *Sorghum halepense* (L.) Pers., *Digitaria sanguinalis* (L.) Scop. i *Hibiscus trionum* (L.). Navedene vrste korova su produkovale po 15 jedinki korova po m² na svakoj varijanti dok je sveža masa korova iznosila 52,5 i 22,5 g m⁻² a suva 31,6 i 14,0 g m⁻².

Dobijeni jednogodišnji rezultati nisu dovoljni za izvođenje suštinskih zaključaka pa će se istraživanja nastaviti. Ipak, evidentno je da alternativni sistemi proizvodnje kukuruza imaju perspektivu i prednosti u pogledu zakorovljenosti useva kukuruza.